ARS ENSIS

KARDLAP

Az Ars Ensis Lovagi Kör és Kardvívó Iskola Egyesület hivatalos újsága

Johannes Lichtenauer

A kard szerint élni...

Digitális várépítészet

Versenyezni jó

Zarándoklat - Beszámoló Dijonról

Salgótarján 2013

Tábori rímfaragók

2014.01.31. V.évfolyam 11.szám

AEKardlap11

Köszöntő

Kedves Olvasó!

Hosszas kihagyás után elkészült ez a szám is. Remélem már nagyon vártátok. Az előszóval nem is húzom az időt, inkább két nagyszerű hírt ollózok be ide! Azt hiszem történelmi pillanatoknak lehetünk tanúi...

„Örömmel tudatjuk, hogy hároméves szakmai előkészítő munkát követően 2014. január 15-én megalakult a Magyar Hosszúkardvívó Sportszövetség. Ezáltal a hosszúkardvívás önálló sportági elismerést nyert Magyarországon. A szövetség célja, hogy ezen új sportág keretei között lehetőséget biztosítson a középkori európai történelmi gyökerekkel rendelkező hosszúkardvívás, mint önálló harcművészeti ág modern, sportszintű gyakorlására; a holt vívókészségek újbóli felélesztésére, tesztelésére, összemérésére. Bízunk benne, hogy sokan – legyenek akár hagyományőrzők, haditornászok, középkorkutatók, vagy egyszerűen csak sportolni vágyó emberek – minél előbb megismerik majd a sportágat, és bizalmat szavaznak neki. Az aktuális versenykiírások, versenyszabályok, csatlakozási lehetőségek megtalálhatóak a szövetség hivatalos honlapján, a hosszukardvivas.atw.hu-n.”

Dr. Pávay Tibor
MHS Elnök

„2014.02.22-én Budapesten megrendezésre kerül az I.Budapesti MHS nylon és feder Kardvívó Torna. A tornára minden érdeklődőt szeretettel várunk nézőként és versenyzőként egyaránt. A rendezvény részleteit a versenykiírásban találjátok az alábbi linken: http://users.atw.hu/hosszukardvivas/ ”

Weisz Attila
MHS Alelnök

További jó olvasást kívánok:

Tóth Marcell (Doki)

ARS ENSIS

FIGYELEM!!!

Elkészült a Kardlap levelezési listája. Ha nem vagy Ars Ensis Egyesületi tag, és szeretnél e-mailban értesítést kapni az aktuális megjelenésekről, akkor az alábbi linken feliratkozhatsz Te is a levelezési listára:

https://groups.google.com/forum/?fromgroups#!forum/ae_kardlap_levlista

Impresszum:

Kiadja: Ars Ensis Lovagi Kör és Kardvívó Iskola Egyesület
Cím: 9024 Győr, Babits Mihály u. 26-28
Adószám: 18143173-1-08
Számlaszám: 10403356-50526575-49841007
www.arsensis.hu
Kontakt: AEkardlap@gmail.com
Főszerkesztő: Tóth Marcell
Korrektúra: Csepeli Andrea, Papp István, Sándor Zsolt

A kiadvány ingyenes! Szabadon letölthető, terjeszthető, és nyomtatható! Kereskedelmi forgalomba nem hozható!

Az újság, a benne szereplő cikkek, írások, a szerzők és az Ars Ensis szellemi tulajdonát képezik, azok egészének vagy részleteinek nyilvános fórumon való terjesztése kizárólag a tulajdonos előzetes engedélyével, a forrás megjelölése mellett lehetséges.

Johannes Lichtenauer

Írta: Waldmann Szabolcs

Új cikksorozatunkban középkori, kora újkori mestereket mutatunk be. Elsőre következzen a sorban Johannes Lichtenauer, a hosszúkardvívás talán legmeghatározóbb alakja.

Természetesen, ha magáról a mesterről kell szót ejtenünk, eleve gondban vagyunk, ugyanis személyéről szinte semmi sem ismert. Nem tudjuk mikor született és hol, nem tudjuk nemes volt-e, vagy városi polgár, hogy lovagokat tanított, vagy városi vívóiskolákat tartott? Tagja volt-e valamely ismert vívócéhnek, és ha nem, ki avatta mesterré? Számos hasonló kérdést feltehetnénk, de egyelőre nincs rájuk válasz. A neve (egyes forrásokban Lichtenawer, Lichtenauwer néven említik) azt sejteti, hogy Lichtenau városából származott; de ez sem mond sokat, tekintve hogy a mai Németország és Ausztria területein számtalan ilyen nevű város és falu található.

Néhány dolgot viszont lehet sejteni. Egyrészt az őt említő legkorábbi kézirat, az ún. MS3227a, melyet sok helyen Hanko Döbringer könyveként említenek, valamikor az 1390-es évek közepén íródott. Ebben a könyvben Johannes Lichtenauer nevét nem előzi meg az „Isten nyugosztalja” szókapcsolat, ellenben az összes többi általunk ismert későbbi könyvvel, amiben szerepel. Általában disszertációkban, cikkekben úgy értelmezik ezt az írok, hogy a könyv írásának idejében még élt. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a szövegben már mesterként említik, aki bejárta Európát, körülbelül besaccolhatjuk a születési évét az 1350-es évek tájékára. De sose feledjük: ez is csak az MS3227a kézirat feltételezett korából számoljuk, amit viszont a könyvben szereplő naptárból vezettek le.

Egy dolog viszont bizonyos. Valami olyasmit tett a hosszúkard vívással, ami vagy nagyon újszerű volt, vagy a korábbi stílusoknál, iskoláknál összeszedettebb, mert a német nyelvű vívóirodalom legprominensebb alakjává vált. Márpedig az ember nevét és tanításait nem idézik ok nélkül háromszáz éven keresztül!

Azt mindig szem előtt kell tartani, hogy természetesen nem ő volt az egyetlen újító, az egyetlen nagy befolyású német mester; számtalan könyv válhatott az idő martalékává, melyről nincs tudomásunk, és számtalan igazán nagy tanító lehet, hogy el sem jutott a könyvírásig. Viszont, ami jelenleg elérhető, megtalált forrás és német nyelvű, azoknak túlnyomó többségében személy szerint említik, mint a vívás nagymesterét, és idézik tanait. Olyan könyvek is vannak, melyekre közvetve fejtette ki hatását: kései vívótanok, melyek már nem ismerik őt név szerint, de ugyanazon technikákat tárgyalják több száz évvel később.

Johannes Lichtenauer szerény mesterként jelenik meg előttünk, az ominózus legelső kéziratban, ami megemlíti őt. A szerző – kinek személye igazából ismeretlen – úgy ír róla, úgy idézi a mestert, mintha csak percekkel korábban találkoztak volna. Leírja, hogy Lichtenauer nyomatékosan leszögezi: nem ő találta fel a hosszúkardvívást, ő „mindössze" végigutazta Európát, és összeszedte, összefoglalta a vívás igaz technikáit. Sejteti viszont azt is, hogy bőven akadnak olyan tanok, amik nem kerültek bele az „igaz technikák" közé. Minden bizonnyal számtalan mester járta az utakat, s tanították, aki hajlandó volt fizetni érte; a hosszúkardvívás megannyi titkos, furcsa, ezoterikus, esetenként használhatatlan ágát oktatva. A kevésbé hasznos tanokat áruló mesterek vagy mestertanoncok szégyent hoztak a vívás igaz művelőire, vagy halálra ítélték balga használóikat… Így az igény nagyon is érthető volt egy letisztázott, kulcstechnikákat használó, igazi alapokon nyugvó vívóiskola összefoglalására.
Egy későbbi mester, Peter von Danzig a Codex 44.A.8 jelű kéziratában a következőt írja Lichtenauer kapcsán:

„So hat er die selbig kunst igleich besunder lassen schreiben mit verporgen / und verdackten worten / Dar umb daß sy nit yderman vernemen noch versteen sol / alß du sy her nach geschriben wirst vinden / Und hat daß getan durch der leichtfertigen schirmaister willen / dye irer kunst gering wegen / das sein kunst von den selbigen maistern nicht gemain noch geoffenwart sol werden solichen lewten die | dye kunst in wieden nicht behalten als dan der kunst zu gehört" *(Grzegorz Zabinski transzkripciója)*

Vagyis

„Így ő a nevezett művészetet kifejezetten titkos / és rejtett szavakkal írta le / hogy ne foghassa fel és érthesse meg bárki / ahogy itt majd írva fogod találni / és tette ezt a könnyelmű vívómesterek miatt / kiknek művészetének nincs súlya / s hogy ezen mesterek ne hirdethessék olyan embereknek / kik a művészetet nem akarják megtartani annak rendje s módja szerint" *(Waldmann Szabolcs fordítása)*

Vagyis azon túl, hogy összegyűjtötte, titkos nevekkel és kulcsokkal is ellátta a tanait. Itt ismét egy kicsit gondba kerül a kutató. Ugyanis a szakkifejezések, ütések, technikák nevei, részint előkerülnek más forrásokból is; így nem tudható, mely elnevezések archaikusak, pre-Lichtanuer nomenklatúra szerintiek, ha úgy tetszik, s mely neveket találta ki ő maga. Mindenesetre az első probléma a tanaival pontosan az, amit Peter von Danzig ír róla: a megfelelő kulcsok nélkül értelmezhetetlen. Ha nem tudjuk mit jelent, akkor hiába fogunk a kezünkbe hosszúkardot, nem tudunk „kampót ütni az ökörre".
Szerencsénkre több későbbi mestert már nem érdekelte, ha a „könnyelmű vívómesterek" megértik Lichtenauer titkos művészetét, könyveikben segítségünkre sietnek, és magyarázzák az eredeti, tikos tanokat. Nem ritkán ábrázolják is a technikákat, ütéseket és alapállásokat, így aki ezen „magyarázott" Lichtenaueri vívást kívánja kutatni, gyakorolni, ezen könyvek alapján megteheti. Itt is vannak ugyan kevésbé érthető technikai elemek, de mivel több könyvről van szó, ezek együttes használata felfedheti a titok szinte minden szegletét.
Ami viszont probléma, az az eredeti tanok teljes felélesztése. Ugyanis nem tudhatjuk, hogy a későbbi mesterek mennyit tévednek magyarázatukban?

A három forrás, ami alapján az eredeti, un. kora-Lichtenaueri tanok kutathatóak, a következők:

1. A már említett MS3227a, az 1395-ös évből
2. Az MS.Dresden.C487 jelű könyv, Siegmund Ringeck munkája, az 1440-es évből, valamint

3. A szintén szóba került Cod.44.A.8, Peter von Danzig vívókönyve, az 1452-es évből

Ezek a könyvek meglehetősen egységesek és a későbbi könyvekhez képest teljesebb tanokat tartalmaznak. Az első, egyébként több szempontból kilóg még ebből a három darabos felsorolásból is, mert néhány alapvető, egyértelmű dolgot felcserél (pl. alapállás neveket), viszont jegyzet-jellegét tekintve ez lehet egyszerű hiba is.

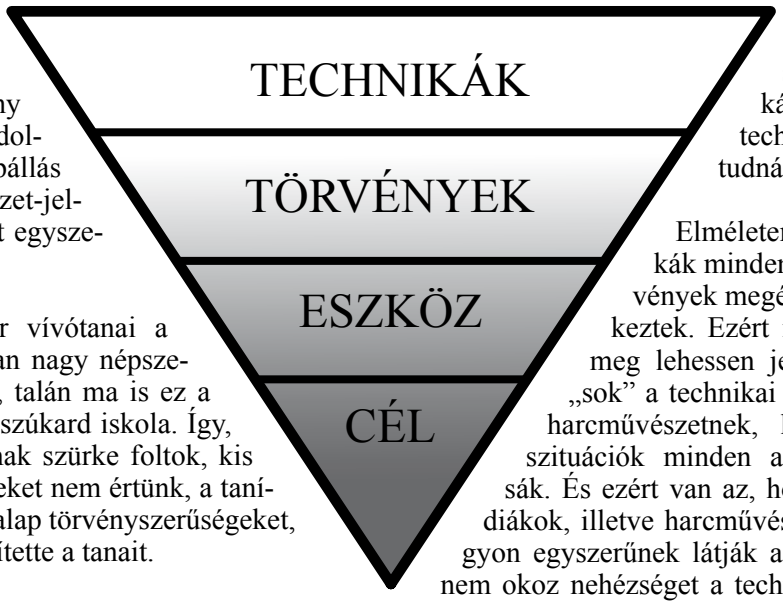

Johannes Lichtenauer vívótanai a mai HEMA iskolákban nagy népszerűségnek örvendenek, talán ma is ez a legtöbbet oktatott hosszúkard iskola. Így, bár még mindig vannak szürke foltok, kis titkos részletek, melyeket nem értünk, a tanítás gerince felfedi az alap törvényszerűségeket, amikre a mester felépítette a tanait.

Harcművészeti rendszerekről – általánosságban

Egy harcművészeti komplett rendszer olyan, mint egy feje tetejére állított piramis: a legfelső széles része technikai repertoár, amit a tanuló elsajátít: ezek a nevesített alapállások, ütések, technikák. Ez alatt helyezkedik el a szabályrendszer, az alap törvényszerűség, amit a mester / hagyomány kialakított. Ez alatt feltételként a használt eszköz, majd a piramis csúcsában leg alul a cél, amiért a harc történik.
Ezek alulról felfelé haladva adják ki az „iskolát”.

Szeretnék erről bővebben is írni, mert ezen gondolatok mentén szeretném feltárni később a nyájas olvasó előtt Lichtenauer tanainak rendszerét.

Kezdeném legalul, a célnál. Ez egy meglehetősen alapvető kérdés. Ugyanis gondoljunk bele, mennyire különböző megközelítéseket eredményezhet, ha a cél az ellenfél legyőzése, vagy a tornán való győzelem, vagy a lelki egyensúly megőrzése, vagy a fogságba ejtés. Ez utóbbira szomorú példa az azték harcmodor, melynek fő céljai között az ellenfél – későbbi feláldozás céljából történő – elfogása volt a mérvadó, így a támadási felület elsősorban a láb, illetve olyan testrészek voltak, melyekre Hernán Cortés és emberei európai páncélzatba öltöttek, a tenochtitláni harcok közben (1521). Az is könnyen érthető, hogy ha egy bizonyos versenyen, vagy tornán való győzelem egy harcművészet célja, akkor az nyilván az adott szabályrendszerben lesz hatékony, azon kívül nem.

Talán érthető, miért az eszköz a következő szint: ez fogja meghatározni, milyen megközelítés lesz majd szükséges a harcban, mekkora lesz a távolság, hogy az eszközzel szúrni kell-e, vágni vagy ütni.
Ezen felül helyezkednek el azok a törvények, amik definiálhatnak egy iskolát, vagy különbözőeket akkor is, ha azonos eszközt használnak. Ezek a törvényszerűségek azok a szabályok, aminek engedelmeskedve a harcművész sikert érhet el. Ami nekünk itt fontos: hogy igazából ezek azok a rejtett tanok, amik egy adott iskola lényegi részei. Aki ezeket tudja, nincs szüksége technikákra: mert az összes technikát magától is ki tudná találni.

Elméletem szerint a technikák minden esetben az alaptörvények megértése céljából keletkeztek. Ezért is van nevük, hogy meg lehessen jegyezni őket. Ezért „sok” a technikai repertoárja egy-egy harcművészetnek, hogy a lehetséges szituációk minden aspektusát bemutassák. És ezért van az, hogy a haladó szintű diákok, illetve harcművészetek mesterei, nagyon egyszerűnek látják a saját stílusukat, és nem okoz nehézséget a technikák megjegyzése, vagy végrehajtása… mert ők már rég nem a merev technikai rendszerben gondolkodnak, hanem értik a mély törvényeit művészetüknek, melyek leírva alig pár sort tennének ki.

Egy kis kitérő: sok szempontból ez lehet a probléma egy szájhagyomány útján fennmaradó harcművészet, vagy egy olyan művészet kapcsán, melyet észrevétlenül megváltoztat a kultúra, díszítőelemek kerülnek bele, vagy olyan szabályoknak és rendeleteknek engedelmeskednek, amiket valamely uralkodó hozott, de már rég elfelejtette mindenki, mi volt az értelme (például hogy hol kell díszvacsora közben tartani egy fegyvert). Az ilyen, kifejezetten technika alapú művészetekből néha teljesen kiveszik az alaptörvények ismerete, vagy a cél tudomásul vétele.

Az európai harcművészetek előnye és hátránya is az, hogy kihalt, de leírt hagyományról van szó. Így ugyan mindig lesznek szürke foltok és téves mozdulatok, viszont mivel írva vagyon, a törvények is megmaradtak, tanulhatóak és nem torzította el a technikákat az elmúlt hatszáz év.

Lichtenauer technikai rendszere

Ezen bevezetés után már viszonylag könnyen felvázolhatjuk, hogyan néz ki Lichtenauer rendszere, illetve hogy mi benne annyira hatékony és nagyszerű, hogy halhatatlanná tette a mester nevét.

Lichtenauer halálos harcművészeti rendszert alakított ki. Őt nem érdekeli a torna, vagy egyéb ok a vívásra. Ha küzd, azt életre-halálra teszi, és mivel minden ezen alapszik a továbbiakban, érthető, hogy miért nem látni lichtenaueri technikákat tornán. Ott van például a csavarás. Valódi párbajban, éles karddal, halálos technika lenne, teljesen átszúrná az ellenfelet. Tornán ez legfeljebb egy pontot hozna,

vagy még azt sem, ha az ellenfél utánütne. De a tornán nem lehet keresztvasig nyomni a csavarást és betörni közelharcba utána, biztonságba az ellenfél kardjától, cserébe a vívó ott áll az ellenfele előtt, mintegy felkínálva magát egy utánütésre.
Persze, az alapállásait mindenki igyekszik használni, az ütéseit is, és néha egy-egy mozdulat nagyon hasonlít egy nevesített technikára, de ennél többre nem számíthat, aki tornán lichtenauerezni szeretne. Ez természetes, hiszen, ha valaki elkezdené alkalmazni az alaptörvényeket, menten kitiltanák a rendezvényről.

Eszközei széles spektrumon mozognak messertől a lovas harcon és a birkózáson át egészen a hosszúkardig. Mi ezzel az eszközzel foglalkozunk most. Mint tudjuk, a hosszúkard 90 centiméter körüli pengénél kezdődik, két éle van, és nagyon hegyes. Ha már ilyen hosszú a kard, szeretnénk is ekkora távolságból használni. Ha nem a kard végével érjük el a találatunkat, mert közel vagyunk az ellenfélhez, akkor ennyi erővel hozhattunk volna rövidebb kardot is. A formája elárulja a használatát: 60%-ban a hosszúkardot szúrásra használjuk, illetve mindkét éle folyamatos használatban van. Keresztvasa hosszú, és közelharcon kívül akasztásokra is használjuk. Mivel ez a kard véggombbal rendelkezik, mozgása egészen egyedülálló, és különleges technikák is gyorsan végrehajthatóak vele.

A vívástechnikai alaptörvényei, a teljesség igénye nélkül, a következő elemek köré csoportosulnak:

- A vívás ne tartalmazzon semmilyen felesleges sallangot, mozdulatot.
- Mindig a legközelebbi lehetséges célpontot kell támadni a heggyel.
- A kard minden részét ki kell használni, de igyekezni kell a hegye körül elérni a találatot.
- Meg kell tartani a megfelelő távolságot, ennek érdekében akár körkörösen kimozdulni oldalra.
- Meg kell tartani a középvonalat. Vívótávolságon belül nem adhatjuk át, mert veszélyes.
- Vívótávolságra már megfelelő alapállásban kell érkezni.
- Nem lehet tökéletesen védekezni, de lehet tökéletesen támadni. Ebből fakadóan igyekezni kell támadóvá válni (vor), vagy ha védekezésbe kényszerült a vívó, akkor azonnal (indes) visszavenni a hátrányból (nach) az előnyt, a kezdeményezést, a támadást (vor).
- Ha a kardok találkoznak, azonnal meg kell tartani, vagy viszsza kell szerezni az előnyt (vor) technikával (melyben a legközelebbi nyílást kell támadni, lásd fenn)
- A magasabban lévő kard messzebb elér, ezért az alacsony támadásokba felülről bele lehet támadni (Überlaufen)
- stb.

Ezek alkotják a rendszer magját, néhány további szabállyal egyetemben.

Ebből már levezethetőek a technikák is, mint a csavarások (mind a 24 darab), a duplázás, mutálás, a kezek vágása, a rántás, átütés, stb.
A technikai elemek között van 5 olyan támadás, ami kifejezetten jellemző erre az iskolára, ezek pedig a mesterütések. Ezek végrehajthatóak előnyből és hátrányból is (vor és nach), mert az ellenfél mozdulata közben (indes) is végrehajtásra kerülhetnek, ideális esetben egyszerre támadnak és védenek.

Visszautalnék az írásom legelejére, amikor szóba került, hogy Lichetanuer idejében számtalan kisebb-nagyobb követőtáborral rendelkező hosszúkard irányzatot műveltek, s volt közöttük olyan is, mely inkább volt már tánc, mint valódi vívás: az ilyen oktatókat Leychmeisternek nevezte el. Erre a szóra nincs pontos fordításunk, de valószínűleg hullagyártót jelent (az német Leiche szóból) vagy tánctanárt (a szintén német Leich, zene szóból), de minden esetre elég negatív jelző volt. Ezek a „könnyelmű mesterek", ahogy Danzig írja, két-három ütéses kombinációkat találtak ki, mindenféle új névvel. Széles mozdulatokkal vívtak, látványosan. Ezt, ha szembeállítjuk Lichtenauer puritán, egyszerű, sallangmentes, de nagyon hatékony vívásával, érthetővé válik, mit is köszönhet az utókor a nagymestereknek.

■ **lent: Ziaja Zsófia rajza**

A kard szerint élni…

Írta: David R. Packer
Fordította: Hucker Ferenc

Tényleg van valami különleges a kézben tartott kardban. Azt hiszem RidolfoCapoFerro mesternek igaza volt, mikor azt mondta, hogy ez az önvédelem tökéletes fegyvere.

A rövidebb fegyverek használata csúnya és gonosz véget érhet. A hosszabb fegyverek ügyetlenebbek és inkább háborúra valók. Csak a kard az, ami alkalmas a „civil érintkezésre”. Ennek a gondolatmenetnek egyrésze még ma is igaz, bár nem feltétlenül alkalmazható. Manapság késekre és kézifegyverekre hagyatkozunk, amikor önvédelemre kerül sor és ezek tényleg működnek is. A dárdát és a lándzsát a puska váltotta fel, ami bár önvédelemre is jó, azért eléggé ügyetlen lenne használata a mindennapi életben. A kések és kézifegyverek használata is inkább alattomos irányba tendál. Ellenben CapoFerro elképzelése az önvédelemről egy kicsit más, mint amit mi manapság gondolunk és lehet, hogy többet vesztettünk, mint hinnénk.

Ha az ember kidobóként dolgozik, nagyon hamar kialakít egyfajta„érzéket” a baj felismerésére; mert muszáj. Az a dolga, hogy csírájában elfojtsa vagy eltakarítsa a helyszínről, mielőtt az kitör. Egy idő után felismeri már akkor, mikor az ajtó felé tart… ezért mondják ilyenkor néhány embernek, hogy a bár tele van-holott félig üres – vagy, hogy nincsenek megfelelően öltözve, vagy akármit, amivel kívül tartja a bajt.

Amikor bent nézel körbe, olyan embereket keresel, akik mindjárt átlépik a határt. Ferde pillantás, a test bizonyos feszültsége, a részegség mértéke figyelmeztet az átalakulásra. Addig sohasem vettem észre, míg el nem kezdtem kidobóskodni. Az embereknek csak egy pillanatba telik átváltozni a legjobb barátból veszett harci majommá, akár különösebb indok nélkül.

Általában a mellőzöttség apró érzete állítja az embereket a megfelelő hangulatba. Valami apróság, ami leszívja az IQ-jukat és feldagasztja az izmaikat. Néha csak annyi, hogy azt hiszi a másik fél nem eléggé barátságos, néha a barátnőjük az, akik azt hiszik a fiúikról, hogy ütő-zúzó robotok; és már dagad is a mell. Felkelnek, ahogy éppen tudnak, és akkor kezdődik az ordibálás, azután a lökdösődés és végül a verekedés. Őszintén hiszem, hogy néhány ütés nem is olyan rossz dolog. A legtöbb ember nem is tud olyat ütni, ami bármit is ér, szóval a sérülés esélye kicsi. Azonban néhány vadállat akár egész életre is megnyomoríthat, illetve bizonyos néhány rosszfajta ütés a jó időben akár meg is ölhet. Általában nem ölés a szándék. A szándék az, hogy a párosodási tánc emberi verzióját játsszuk, hogy a domináns hím a neki járó helyen pózolhasson. Összemennek, mint a szarvasbikák, de nem gondolják, hogy bárkit is megsebesíthetnek.

Ám néha úgy is gondolják. Többé már nem csak a pózolásról van szó és akkor valami sötétebb dolog kúszik elő. Az ütések már nem csak lengők, hanem célzottá válnak. Előkerülnek a kések, pisztolyok. Néha már az első ütés után megtörténik, vagy az első érintésre… vagy megtörténik semmiből, valami sötét erőtől fűtve. Az agy néha elborul és egy normális ember is gyilkossá válhat. Csak remélheted, hogy olyan szórakozóhelyen vagy ahol jó kidobók vannak, ha ez megtörténik, különben megbánod. Ha szerencséd van. Ez a szituáció az egyike annak amire CapoFerro önvédelemként tekint.

Az ő korában még volt egy társadalmi mechanizmus az ilyen szituációk elfojtására: a párbaj. A párbaj néha csak egy jó indok volt egy pillanatra megállni az azonnali gyilkosság előtt, de az a pillanat nagyon sokat tehet. CapoFerro levezette, hogy a kard a tökéletes hosszúságú fegyver. Nemcsak tökéletesen a testhez igazított, hanem a távolság is tökéletes, amiben használod. Te és a másik előhúzzátok a kardokat és felálltok egymással szemben, és így legalább hat kartávolságra kerültök egymástól egy éles fémdarabot bámulva, aminek nincsenek érzelmei. CapoFerro azzal számol, hogy a kardokat így használva, azok egyfajta „kidobóvá" válnak. A kardok által a küzdőkre erőltettet távolság még egy lehetőséget kínál az agynak, hogy magához térjen. Egy utolsó esély, hogy végig gondolja: „Várjunk csak, mi a fenét csinálok?!? Tényleg meg fogom ölni ezt az embert, mert nem hagyta, hogy fizessek neki még egy italt?!?"

Ez egy ideális távolság. Mert mi van, ha a helyzet hirtelen kijózanít téged és meggondolod magad, de a másik srác nem? Még mindig elég messze leszel tőle, hogy megvédd magad. És ahogy CapoFerro mester mondja: azzal, hogy a másik elég közel jött hozzád, hogy megöljön, feladta minden jogát, hogy értelmes lénynek tekinthető. Átszúrhatod, ezáltal jogilag és morálisan is tiszta maradsz. Késekkel ez az ideális távolság nem létezik. A kések csak megjelennek és eltűnnek a másik emberben. A pisztolyharc meg csak késharc 10 méterről. Nem tudsz ésszerűen megállni és meggondolni magad, ha valaki pisztolyt fog rád. Ha nem olyan ember vagy, aki azonnal meghúzza a ravaszt, vagy nem úgy képeztek ki, akkor tekintsd magad múlt időnek.
Ahogy a könyve többi részében, CapoFerro felvázolt egy ideális modellt, hogy a dolgoknak hogyan kellene működniük és ez egy szép ötlet. Bizonyos mértékig még működött is. Nemes gondolat: adni az embernek legrosszabb, legsötétebb pillanatában egy utolsó lehetőséget, hogy ismét ember lehessen. Lehet, hogy ez olyan valami, amit a karddal együtt elvesztettünk. Nem volt tökéletes megoldás, de talán meglepően

valóságos az oka, hogy a kardra máig nemes fegyverként tekintünk. Lehet, hogy nem is annyira a romantikus múltat reprezentálja, hanem valamit az elménkben; a felismerést, hogy értelemmel bíró lények legyünk még létünk legsötétebb pillanataiban is.

Forrás:

http://boxwrestlefence.com

Digitális várépítészet

Írta: W. Csabán Mária

Egy pécsi illetőségű levelező társam hívta fel a figyelmem az interjúban szereplő fiatalemberre. Mindjárt felfigyeltem arra, hogy valaki a várak képben megjelenő rekonstrukcióval foglalkozik. Ha így megjeleníti számunkra valaki a romos várakat, könnyebben el tudjuk képzelni, hogy milyen is lehetett, amikor még épek voltak, avagy milyen lehetett az élet azokban az időkben.

Az külön érdekes és öröm a számunkra, hogy ez a fiatalember ma már az egyik edzésünk tagja májustól!

- Kérlek mutatkozz be, mivel foglalkozol, hol élsz, mi a munkád, mi a hobbid!

Szakonyi Balázs a becsületes nevem, Budapesten élek, 32 éves vagyok és grafikusként dolgozom egy animációs stúdiónál. Rengeteg hobbit szedtem össze életem során, mert nagy érdeklődéssel bírok rengeteg dolog iránt, de van egy hobbim, ami jelenlegi beszélgetésünk szempontjából kiemelendő, és ez a történelmi rekonstrukciók készítése. Egyik hobbim ráhatással volt a másikra, hisz 15 éven keresztül aktívan zenéltem underground zenekarokban, és beutaztam a fél világot. Így aztán rengeteg országban jártam, utam során pedig megszámlálhatatlan lehetőségem nyílt várak és más régi épületek megtekintésére. A történelem akkor is a fő érdeklődési köröm volt, ami persze nem csoda, hisz a baráti körömben vannak történészek, és édesapám is hasonló érdeklődésű. Volt szerencsém a középkori harcművészetekbe is bepillantást nyerni, hisz 2 évig Suzuki Kimiyoshikenjutsudojojában edzhettem, ahol nagyon jó barátokat szereztem. Mivel szülővárosomból - Pécsről el kellett jönnöm, sajnos nem állt módomban folytatni, és így még több időt szánhattam a grafikára, amiben már a történelmi témákra koncentrálhattam.

- Hogyan kezdődött, hogyan alakult ki, hogy a várak rekonstruálása lett a hobbid?

Eleinte csak rajzokat csináltam, amik elég naivak voltak, és nélkülözték a szakszerűséget. Segítségemre volt azonban, hogy építész szakra jártam, ott egy szakdolgozatom a gótikus katedrális építéséről szólt, ezért volt már fogalmam az épületek szerkezetéről. Az is sok rutint adott, hogy 15 éve űzök egy másik hobbit, a történelmi miniatűr figurák festését. Persze ez nem csak régi korok harcosaira terjed ki, hanem a legkülönbözőbb fantasy is sci-fi karakte-

rekre egyaránt. Ezekhez rengeteg tereptárgyat építettem a barátaimmal akkoriban működtetett játék klub terepasztalaira, és már akkor is utána kellett járnom a középkori épületek felépítésének. Aztán egyszer beleszerettem a metszetekbe, és Houfnaglius korának városképeit bújtam éjjel-nappal. Töménytelen mennyiségű szakirodalmat olvastam el a középkori építészetről és még mindig mennyit tudnék tanulni! Így aztán nekiálltam várakat rajzolni.

- Mi volt az első ilyen munkád?

Jó kérdés, hogy melyik rajzomat tekinthetjük már rekonstrukciós rajznak, hisz folyamatos a fejlődés minden téren és a régi naiv rajzok közül sokat már sokkal színvonalasabban kidolgoztam azóta újra. Az elsők között a pécsváradi vár, illetve a középkori Szolnok volt - ez utóbbit nemrég újra elővettem, és ezúttal Dr. Kertész Róberttel közös projektünkben fogjuk megeleveníteni az elmúlt századok Szolnokját 3D-ben, több stádiumában. Ez a munka még nincs kész, de azért egy bepillantást engedek egy képpel.

- Légyszíves írd le pár lépésben, hogyan képzeljük el, amíg a végeredmény megszületik!

Először kiválasztom az adott várat vagy várost, amit el fogok készíteni. Mindenekelőtt elutazok oda személyesen, felmérem a ma látható maradványokat. Ezután beszerzem a szükséges szakirodalmat a helyszínt illetően, illetve kutatómunkát végzek. Ezután megállapítom melyik időpontban fogom ábrá-

zolni. Ezek után jöhet a város erődítéseire vonatkozó szakmai kutatás (pl. a föld-palánk falú 16. századi várak falszerkezete), hasonló példák kigyűjtése, és elemzése. Majd megállapítom mit tudunk, és mit kell nekem kitalálnom. Felhasználom az olyan nagy példaképek munkáit, mint König Frigyes,vagy a román nemzetiségű RaduOltean. Elkészítem a helyszínrajzot, és felskiccelem az épületek helyét. Innen már az a kérdés szabadkézi rajz lesz-e, vagy 3D grafika. Ez utóbbit nem rég kezdtem el alkalmazni, amikor elhatároztam, hogy rágyúrok a 3DS Max kezelésének megtanulására. A munka elkészültét követően konzultálok a helyszín szakértőjével és lektoráltatom vele, ezután elvégzem a módosításokat és kész is van!

- Milyen eszközöket használsz ehhez?

Alapvetően digitálisan dolgozom, bár szabadkézi skicceket is készítek a munkákhoz. A 3D tervezést 3DS Max-al csinálom, a rajzokat túlnyomórészt Photo Shop-al, amiben egy digitális rajztáblával, vagyistablettel rajzolok. Az épületek textúráit általában a helyszínen készült fotóim alapján készítem el.

- Melyikre vagy a legbüszkébb?

Igazából nem is tudom, mindig az aktuális munkámat tartom a legjobbnak, de mégis valami miatt nagyon szeretem a szülővárosomról, egészen pontosan a pécsi püspökvárról készült rajzomat.

- Most éppen melyik várral foglalkozol?

Egyszerre több projekt is fut, most fejezem be Máré várának 3D képét - ebből egy videót is szeretnék csinálni. Egy kollégámmal közben egy olyan projekten is dolgozunk, amiben a Muhi csatát szeretnénk korhű, hiteles módon történelmileg helyesen, de izgalmasan képregényben megjeleníteni. A középkori Szolnok egy folyamatos projekt, hisz rövidesen az árpád kori ispánsági várat és a kora újkori változatait is meg fogjuk csinálni. A közeljövőben tervezem Pécs 3D modelljét, de Székesfehérvár is a listán van, illetve folyamatosan kisebb várakat is szeretnék majd megcsinálni. Közben sokat is kell utaznom emiatt, így kevés a szabad időm, de nem is sietek sehová.

Versenyezni jó!
De hol és mivel?

Írta: Schunder László

“Nem a győzelem a legfontosabb…”

– mondta AlPacino a Minden héten háború (Anygiven Sunday) című filmben. De ezért győzni jó dolog, ebben azt hiszem egyetértünk. Viszont az életben és a páston sem adnak semmit sem ingyen és sokan pályáznak az első helyre mind külföldön, mind pedig belföldön. Ezért senki nem gondolhatja, hogy munka nélkül komoly eredményeket érhet el a különböző HEMA versenyeken.

A cél tehát adott, most már csak az eszközöket kell hozzáigazítani. Erre a célra jött létre az AEFTH – Ars Ensis Fight Team Hungary – és ebben kíván majd a jövőben segítséget nyújtani a Kardlap állandó, versenyvívással foglalkozó rovata.

Az első cikkünkben arról írunk, hogy egyáltalán hol és hogyan küzdhet az, aki versenyzésre adja a fejét, illetve milyen felszerelésre van szüksége annak, aki nevezni szeretne.

Külföldi lehetőségek.

Európa – szerte számos HEMA rendezvény közül válogathat az, akinek ezt a pénztárcája és/vagy ideje lehetővé teszi. Sajnosezen rendezvények az átlagos magyar lehetőségeket meghaladják, de azért nem mindegyik elérhetetlen.

HEMAC DIJON Gathering

A dijon-i torna és találkozó 2001 májusában került első ízben megrendezésre. Ez a HEMAC hivatalos főrendezvénye.
Bővebb információ:
http://hemac-dijon.com/

Dreynevent

A hosszúkard és rapier verseny mellett időnként egyéb fegyvernemek tornái is megrendezésre kerülnek.
Bővebb információ:
http://www.dreynevent.com/

Open LongswordTournament Wien

Egy másik bécsi rendezvény. Érdekessége, hogy nyitott, bármilyen stílus és tradíció szerint küzdő versenyző előtt nyitva áll.
Bővebb információ:
http://www.
Zchwertkampfturnier.at/

Swordfish

Svédországi klubbok által Götheburgban megrendezett szeminárium és torna.

Bővebb információ:
http://www.ghfs.se/

WWOC

Minden páros évben kerül megrendezésre az Arts of Mars németországi egyesületének szervezésében Hannoverben.
Bővebb információ:
http://www.artsofmars.com

Magyar versenyek

Az Ars Ensis tagjai előtt a Liga és a Lovagi Torna nem ismeretlen események. Ezen kívül nemrég indult útjára a Magyar Hosszúkardvívó Sportszövetség (MHS) versenysorozata, amelynek következő állomása február 22.-én szombatján kerül megrendezésre. Ezen a versenyen minden magyar vívó próbára teheti a képességeit. Az aktualitásokról ezen a honlapon tudsz tájékozódni:
http://users.atw.hu/hosszukardvivas/

A felszerelés

A megfelelő felszerelés nagyon fontos dolog. A versenyeken sokkal nagyobb vehemenciával ütik egymást a résztvevők, mint edzéseken, így a védelemnek is komolyabb igénybevételt kell elviselnie. Ezen nem érdemes spórolni, mert a saját biztonságoddal játszol. A hosszúkardvívás sajnos nem olcsó sport, komoly áldozatokat kell hozni érte.
Az MHS oldalán kiváló útmutatót találhattok a federes vívás felszerelés követelményeihez.
http://users.atw.hu/hosszukardvivas/Pdf_weblapra/MHS_Feder_Felszerelesek_v1_0.pdf

Ezek a holmik külföldi versenyekre is megfelelőek legtöbb esetben, vagy még jobbak is,

mint az ott elvárt minimum. Ettől függetlenül mindig tájékozódj az adott verseny előírásairól, nehogy meglepetések érjenek!

A feder

A versenyvíváshoz elengedhetetlen lesz egy jó minőségű feder. Ezért nem kell messzire menni, a Regenyei Armoury kiváló eszközöket gyárt.
http://regenyei.sg18.net/Federek_szabvanyos.html

Amire figyelj, hogy mindenképpen GEN2-es federt válasz, és lehetőleg gyűrűvel rendelkezőt. Ez nagyban csökkenteni fogja a kézsérülés veszélyét!
A következő részben rátérünk majd a gyakorlati tanácsokra, amikkel rettenthetetlen federvívóvá képezheted magad - ha akarod.

Zarándoklat

Beszámoló Dijonról

Írta: András Bálint

Mi sem mutathatná jobban az éves HEMAC találkozó fontosságát, mint hogy az alcímről valószínűleg neked sem az jutott eszedbe, hogy a méltán híres mustárról fogok most áradozni. Dijon egy fogalom. A történelem korszakaiban mindig akadt egy város, amely központtá, zarándokhellyé vált azon kardforgatók számára, akik kihívást, dicsőséget, kalandot vagy fejlődési lehetőséget kerestek maguknak. E korban Dijon ez a város, igaz, csak pár napig, amikor a Burgundi Egyetem tornatermeiben gyűlnek össze a középkori harcművészetek iránt érdeklődők, szerte a világról.

Hangulat

Őszintén szólva nekem már elég volt Győrig elmenni, hogy elkapjon a dolog varázsa. Valahol olvastam, hogy anno a vívók vendégül látták egymást, amikor útnak indultak Európában (nem tudom, szegény Meyer ebbe hogy tudott belehalni). Ezt a szokást feleleventendő a -1. napon Schundinál és Macinál hajtottuk álomra a fejünket, amit természetesen baráti vacsora és remek beszélgetések előztek meg. Az út ehhez méltó hangulatban telt: beszélgetés, viccek, arab diszkó, zsúfoltság… Azért a végére már fogyott a türelmem, így kifejezetten boldog voltam, hogy a 0. nap már Dijonban ért véget, mégpedig a vívók törzshelyén, ahol nagy egyetértésben nekiveselkedtünk a helyi sörkülönlegességnek. Szabiék bemutattak minket pár HEMAC-os embernek, kicsit haverkodtunk is, de igazából túl jól megvoltunk mi együtt ahhoz, hogy új barátokat keressünk. Inkább hozzánk csapódtak páran. Elhatároztuk minden este, hogy most máshogy lesz, és elvegyülünk a külföldi vívókkal, de nem mondanám, hogy a sikerünk 100%-os volt. Ha nem hiszitek, kérdezzétek csak meg a többiektől, hogy hány ír pub van Dijonban!

A vendégszeretetre nem lehet panasz, a helyiek igyekeztek gondoskodni a kényelmünkről, kaptunk ajándékcsomagot, enni, szerveztek állófogadást, és a helyi atyaúristen, Fabrice is gyakran érdeklődött az egybegyűltek boldogsága felől. Néhányan, akik korábban voltak Dijonban, azt mondták, hogy olyan, mint egy rocksztár. Tényleg olyan, csak ő vívni is tud. Az ő szereplésén kívül igen emlékezetes volt még Matt Galas születésnapi köszöntése. Egyrészt irigylem az ajándékait, másrészt örömteli volt látni, hogy átnyúlva az országhatárokon ilyen szerető közösség tudott összeállni. Voltak tehát igen családias momentumok ebben a pár napban.

A nagy lazaság állítólag most hajlott a legkevésbé káoszba, de szó mi szó, azért értem, hogy miért tartják a külföldiek olyan keményen fegyelmezettnek a mi edzőtáborunkat. Dijonban csak úgy mászkálsz, iszol egy kis szörpöt, eszel egy kis sütit, ha akarsz, vívsz, vagy beállsz egy edzésre, mégpedig úgy a közepén…

Edzések és tanulmányok

Az előbb felkonferált lazaság folyománya, hogy mindenkinek magának kellett bemelegítenie. Ebből következően a bemelegítés vagy elmaradt, vagy nem volt elég alapos. Nálunk már kezd meghonosodni a sporttudományok figyelembevétele, de élek a gyanúperrel, hogy nem minden vívó tudja, mi a célja egy jó bemelegítésnek. Amúgy idő se mindig volt rá. Talán egy kicsit kockának tűnök, hogy a saját metódusainkat akarom ráerőltetni a külföldiekre, de szerintem az egészségvédelem nem vita tárgya, másrészt a mi metódusainkat a külföldiek is elismerik. Arra alapozom ezt az állítást, hogy mire Maciék elmesélték, hogy a milyen jó volt Szabi Talhoffer-edzése, addigra ugyanezt már vagy két külfölditől hallottam, pedig én nem haverkodtam olyan sokat.

Ezek után viccesnek hangozhat, de az első edzések, amelyekre elmentünk, oktatási technikákkal foglalkoztak. Ott kezdtem el figyelni arra, hogy melyik tradíciók a legnépszerűbbek az egybegyűltek között. Nekem úgy tűnt, hogy főleg Meyernek volt hatása, bár kissé egyszerűsítik a tanait. Rajta kívül a Dardi-tradícióval találkoztam még több alkalommal, illetve feltűnő volt, a kard&buckler (I33) elterjedtsége.

Szóval én személy szerint nem voltam sok edzésen, ami vadi új dolgokat tárt volna elém, inkább mélyítették az eddigi ismereteimet. Lehetőség természetesen volt kü-

lönleges dolgokkal is barátkozni, Csabi például egy klewang nevű, a gyarmati háborúkban alkalmazott bajonettfélével játszott, Janival pedig megismerkedtünk a Rotella nevű pajzstípussal, ami nagyon fellelkesített minket, olyannyira, hogy még aznap kék-zöldre vertük egymást. Azt azért értékeltem, amikor minden edzésen kerítettek az embernek valami eszközt, sőt, sokan még nyomtatott kivonatot is adtak az oktatott anyagról. Külön nyalánkság volt a birkózás, amire főleg Atis pályázott, de néhány edzésen én is részt vettem. A klaszszikus, jobbára német tradíciókból kiinduló birkózáson kívül voltak különleges, népi hagyományokból eredeztethető rendszerek is, szóval a változatosság tényleg gyönyörködtetett. Mindegyik edzés igénybe vette az embert, és bizony az oktatók nem viccelték el a dolgot, esni például tudni kell.

Mit kell egyébként tudni ahhoz, hogy Dijonban az ember érvényesülni tudjon? Erről hosszan lehetne beszélgetni. Valamennyi tapasztalat szerintem hasznos, mert arra alapozva könnyebb befogadni az új dolgokat. De a lényeg igazából az, hogy pontosan tudd, mire vagy képes, és mire nem. Így nem jársz úgy, mint az a lelkes kezdő, akiről akkor derül ki, hogy nem tud esni, amikor már a sárba döngölték, vagy azzal húzza az időt, hogy próbálja megfogni a kardot bal meg jobb meg megint bal kézzel... Gondolom, ő is élvezte a dolgot, de mi azért tanakodtunk, hogy mi ilyenkor az okos reakció. Szóval akár hosszúkard, akár spec, de az embernek legyen világos, hogy mire jelentkezik!

Én ugyan nem látogattam őket, de érdemes tudni, hogy Dijonban előadások hallgatására is van lehetőség, úgyhogy aki inkább elméleti oldalról közelíti meg a vívást, annak is jó lehetőségei vannak.

Verseny

Egy ilyen rendezvényre a legtöbben úgy mennek le, hogy meg akarnak mérkőzni idegenekkel. Ennek van formális és informális módja is: Dijonban folyamatosan el van kerítve egy rész, ahol biztonságos körülmények között lehet párbajozni. Mi természetesen éltünk is a lehetőséggel; én bimbózó federes ismereteimet próbáltam valahogy csiszolgatni, a Fight Team tagjai pedig aktívan gyűjtötték a tapasztalatokat. Csabi – ha jól emlékszem – több időt töltött a ringben, mint az edzéseken.

A hivatalos versenyre 5-5 főt nevezhettek a csapatok. Két torna volt, az egyik rapieros, a másik federes. A rapiert komolyan vették a szervezők, volt bíró minden oldalon, akik zászlókkal jelezték az észrevett találatokat, folyamatosan eligazították a versenyzőket, ilyenek. Azért még van hova fejlődni. Általában nem túl tiszteletreméltó emberek bömbölik, hogy „szemüveget a bírónak”, de hogy úgy mondjam, a bírók felkészültsége elég változatos volt. Voltak nagyon határozott arcok, meg voltak olyanok is, akik inkább ezeknek a határozott arcoknak hittek, mint a saját szemüknek, vagy épp a találatot kapott vívónak. Magyarán néhány találatot inkább a személyiségük, és nem felkészültségük alapján ítéltek meg a srácok, de hát ez van, ez egy fejlődésben lévő harcművészet. Amúgy az sem volt nekem világos, hogy miért jó dolog, ha az egyik félnek van hárító tőre, a másiknak nincs, de a többiek szerint ez rendben van. Na mindegy, „fiaink” nagyot küzdöttek, és értek is el jó eredményeket, de összességében látszik, hogy nálunk nem ez a fő fegyvernem. Bár amennyire áradoztak arról, hogy milyen király rapierozni, ez talán már nem is lesz így sokáig… Még egy apróság: a rapier tornán láttam az egyik leglovagiasabb párbajt életemben, akkor, amikor az egyik spanyol versenyző botra támaszkodva küzdött. Lehetett látni az ellenfélnél, hogy eszébe jut, hogy a botra üssön, illetve a bot is jó védőeszköz lett volna, de mindenki korrekt tudott maradni. Azt hiszem, ez példaértékű. Federben egy kicsit gyakorlottabbak vagyunk, attól

többet vártunk el. Sajnos a szervezők meg pont kevesebbet. Nem volt elég bíró, és a korábbi tornánál tapasztalt változatos felkészültség extrém szintre emelkedett, miután volt olyan bíró is, akit a fent említett „kétbalkezes” történetben ismertünk meg először. Szegénynek amúgy sem volt túl sok esélye, mivel a szabályokat nem kapták meg kinyomtatva, nem volt olyan helyes kis zászlójuk sem. Tőlünk egyébként Matyi állt be az egyik vonalra, és ország-világ előtt megmutatta, hogy a bíróképzésnek van értelme. Persze egyedül nem tudta megoldani, hogy ne döcögjenek a dolgok, de azért büszkék voltunk rá, hogy az egyetlen ember, aki felismer egy utánütést, tőlünk van. Az utánütés, dupla, sikeres kivonulás egyébként elég lényeges kérdés volt pontozás szempontjából. A versenyzőinkre is büszkék lehetünk, Schundi jutott a legtovább, az ötödik helyig. A tornát, s ezzel RePeti fekete féderét, a Periodica egy példányát és a helyiek fakardját (vándorkupa) egy holland srác nyerte, szerintem megérdemelten.

Képviselet

Azt hiszem, sikerült öregbíteni az Ars Ensis hírnevét idén is. Keresettek RePeti fegyverei, még mindig jó edzést tartunk, helytállunk mások edzésein és a tornákon. Amit külön kiemelnék, az a tudományos munkában betöltött úttörő-szerep, hiszen a hamar nagy népszerűséget és elismerést elért Acta Periodica Duellatorium című szakmai, nemzetközi kiadvány Matyi gondozásában jelent meg, és több magyar szerző cikke olvasható benne. Dokinak sikerült is nyerni egyet a száz példányból az utolsó esti tombolán, bár meg kell vallani, igazából abban reménykedett, hogy maradt még manája a Pole Axe emlékezetes megszerzése óta, és egy remekül megmunkált messerre pályázott. Szerencsére nem volt csalódott, így a magyar virtus nem csillapodott, kellően megünnepeltük a szerencsés küldetést. Harsogtak a pohárköszöntők, dalok, és jaj volt minden héliumos lufinak, ami a kezünkbe került…

Talán ennek a remek záró lakomának köszönhető, hogy soha nem tapasztalt csend uralkodott a kocsiban hazaúton.

Salgótarján 2013

Írta: Tomcsányi László és András Bálint

Itt az új év, és szépen lassan elkezdődött a 2014-es tábor szervezése. Idén az eddiginél is több vendégoktatót tervezünk meghívni, hiszen ne felejtsétek, ez lesz a 10. edzőtáborunk..., de addig is itt van nektek két rövid írás melyek a 2013-as tábor emlékeit idézik fel.

A nyári tábor legmeghatározóbb pillanatai a Rapier edzésen értek. Mivel elsősorban a Destreza stílusa, valamint Thibault érdekel, voltam olyan merész egy éve, hogy Miskolczy Matyival együtt egyenesen Toledóból rendeljek kardot. Igazi büszkeséggel töltött el a felismerés, mikor a spanyol vendégoktató Eugenio Garcia-Salmones kezében egy a megszólalásig egyező mesterművet láttam meg. Már ekkor tudtam, hogy jó helyen vagyok, és a kardom kötelez, hogy méltó tanítványnak bizonyuljak. Meglepetés volt, hogy Eugenio nem a Destreza alapokat folytatta, hanem a kor peremvidékére szorult társadalmi rétegek vívótudományát kutatja, a Destreza Vulgar-t. Ebben pedig semmi úri finomkodás nincs Az alapelv egyszerű épp, mint Lichtenauernél. A legrövidebb időn belül szúrd le az ellenfelet, vagy szeleteld fel, és utána még szurkáld amíg mozog… Ezt az újfajta Domináns stílust nem volt könnyű felvenni, és követni. Ahogy követték egymást a napok idővel azért ráéreztünk a hangulatra, és gonoszabbnál gonoszabb módon gyilkoltuk le egymást. A „legálnokabb" pillanat az volt, mikor Eugenio elkérte kardomat, és mutatott két kezes technikát. A leg látványosabb az volt, mikor, az ellenfél két kardjára felülről irtózatos gyorsan, és erősen rácsapott, majd ugyanazzal a mozdulattal alulról felfelé vágva két egymástól három centire a sisakon pont az állcsúcson koppant a kardok hegye.

Elképzelve, mi maradt egy ilyen után az ellenfélből át tudtam érezni mit is jelentett a Vulgar kifejezés…

A nyári edzőtábor különösen megerősítette a rapier iránti vonzalmamat, olyannyira, hogy idén, a Liga párbajaimat is, ha tehetem ezzel a fegyvernemmel vívom.

(Tomcsányi László)

moló címe is utal. Ez utóbbi csapatban annyi kibernetikus alkatrész volt már a sok csata után, hogy az „élő szövet fémvázon” kifejezetten optimista meghatározás volt egyes tagjaival kapcsolatban.
Nekünk, nézőknek kiváló szórakozás volt hideg üdítőt kortyolgatva figyelni a vér- és gépolajfürdőt a tűző nap sugarai alatt, bár – a klaszszikus hollywoodi rendezőket idézve – a bonyolult pontozás számunk-

No men at O-Men

Az edzőtábor hagyományossá vált csapatversenyét ezúttal nem résztvevőként éltem át, hanem nézőként. Ahogy anno az amerikai polgárháború egyes csatáinál, néhányan kiültünk a harctér szélére piknikezni, és kényelmesen üldögélve figyeltük az embert próbáló összecsapásokat. Ahogy elvárható, ez a szájkaratéval kezdődött, hiszen minden csapat kapott pontot a bemutatkozójára. Szerintem ebben az évben volt a legkomolyabb produkció mindenki részéről: a jelmezeket alaposan kidolgozták, a szövegek humorosak

ra kissé lassította a cselekményt. A játékosok viszont így jobban tudtak taktikázni, erősségeket kidolgozni és gyengeségeket kompenzálni, szövetségeket kötni és felbontani. Az alaposan kidolgozott szabályoknak köszönhetően végül két nyertes is volt, egyik katonai, másik színházi értelemben, legalábbis ha jól emlékszem. Mindegy, a lényeg az, hogy mindkettő a jó öreg olasz csizma vidékéről származott, és mindkettő adott nekem a tortájából.

(András Bálint)

és frappánsak voltak, s természetesen a bevonulók is kellően teátrálisak voltak. Ha nem csak az emlékezetem, négy csapat szállt harcba az edzőtábori lakoma asztalfőjéért (és a tortáért), mégpedig egy római légió (centurio: Dinnye&Sajt), a fenyegetésektől vissza nem riadó olasz maffia-zsoldosok (sztárvendég Krystof és Ada), egy harckocsival száguldó spanyol zsoldos alakulat (sztárvendég: Eugenio és a montanték), és Ervin visegrádi veteránjai, az O-Men, akikre a beszá-

Tábori rímfaragók

Van az úgy, mikor a tábor álomra hajtja a fejét páran nem tudnak aludni, és az álomszövés helyett rímfaragásba vágják fejszéjüket (vagy a kardjukat)

Juniorok zászlóvédése
Törcsvári Máté

Itt ülök és gondolkodom,
mit írjak a csatáról.
Mi az, hogy három oktató
minket lemészárol?

Benne volt még az is, hogy
karddal, s tőrrel jöttek.
Kérdem én, most ebben
hol van a becsület?

Persze jobbak, mint mi
ezt nem tagadom
a kardozás helyett inkább
a rímeket faragom.

Megtámadtak minket,
jól elvertek, el…
mindannyian bevallhatjuk,
hogy ez nem volt fair.

Ovációt várok,
nem vért és könnyeket.
Remélem versemmel
majd elismerést szerzek.

Hősi eposz
Galambos Bendegúz

Viharos nyári éjszakán, a tüzet őriztük négyen,
Álmosan fáradtan elcsigázva, hisz nem edzettünk régen.
Becsülettel virrasztottunk, vállunkon a pallosok.
Ott pihentek, hisz tudtuk jól, jönnek majd az aljasok.

Vártunk bátran, büszkén állva, félelem ránk nem hatott.
Tudtuk, jól míg négyen állunk kardjuk ránk nem hathatott.
De mint minden őrséget minket is kötött a rend.
Így hát Júlia és Bogi a két Amazon őrjáratozni ment.

Éreztük ám hiba volt ez, amint a döntés megfogant.
Ezért zeng most hős csatánkról messze földön minden lant.
Hiszen a két szép leány, nem csak gyönyörű volt nagyon.
De kardforgatásuktól is rettegett ám minden ilyen fazon.

Így hát, mint már mondtam, hiba volt ez bizám
Hisz az őrséget Péterre és Magamra én se nagyon bíznám.
Már nem azért mert gyengék, vagy ügyetlenek volnánk.
De nem tudunk mit kezdeni midőn nagy túlerő tör ránk.

Tehát hogy a szót, ím, a csatára tereljem.
Az ellen feltűnéséről kell most említést is tennem.
A sötét éjszakában lecsapott egy villám.
S annak fényében négy arc nézett ott rám.

Lecsapott majd még egy és nem hazudok bizony.
Láttuk, hogy mögöttük még száz harcos oson.
A négy hős vezér, ki a lányokat támadni nem merte.
Mind a száz gaz zsoldosát a nyakunkra küldte.

Küzdöttünk ám bátran, ontottuk a vért.
Karunk által tört el sok kard, pajzs és vért.
A sok sebet kiállva, mind a szászt levágtuk.
Alig állva lábon a csatát győztesen zártuk.

Ekkor lesből rontott ránk a négy gyáva gaz.
Így a csatát gyorsan nyerték ez így való igaz.
Hogy győzelmük dicső volt e, döntsétek el ti.
Mondható-e hősnek ki a támadást csak túlerőben meri.

Elmesélem végül, hogy aggódni ne kelljen.
A csatát hősi Péter és jó magam is túléltem.
Testünk ugyan már vérünktől volt nedves.
De a két lány volt olyan jó, s kedves.

Hogy midőn az őrjáratból térve, kínzott testünk látták.
Gyógyfüveket szedtek, és sebeink ellátták.
Épp csak hogy túléltük, de itt vagyunk, láthatod.
Ha hazugnak nevezel, velünk gyűlik meg a bajod.

Nyári vers taljánoktól

Törcsvári Attila

Itt jön nézd csak, egy csomó talján
Reszket tőlük egész Salgótarján!
Első mesterünk, Fiore lovag, ki nemes
Barátja a mester, a törő, a visszatörő,s az ellenszeres
Köröttük zugadori e scolari,
azaz bábuk, s tanítványok
Ha kevés lenne hívnak még négy állatot
Pontosnak hiúzt, bátornak oroszlánt,,
Gyorsnak tigrist, erősnek elefánt...

De itt e városi nép, mind köpönyegforgató
Gondolja Fiore, tanítás nekik nem való.
Jön Dardi és Marozzó, s még pár új tanító,
Tanulhat tőlük zsoldos, villanó s villano,
Giocco largót ajánlja kezdőnek Marozzó
Prezét csinálja csak, aki vadorzó.

Dardi a kardot inkább egy kezébe fogja
A fendentét az ellen fogáig tolja
Kódexet is ír a sok tanítvány,
Dall Agocchié, Manciolinó s a mi Anonimánk
A sok történész azt hitte, Anonimo férfi,
Kinyomoztuk, hogy HÖLGY, ehhez kétség sem tud férni.
Művészetük tisztára matek,
Hullanak tőle az ellenfelek.

Van sok vágás, tondo meg montante…
Hé, a szép kardunkat a gaz spanyol elvette!
Tudományotok, hm... eléggé tahó,
Nincs benne más csak riverz meg antibahó

Ha hosszúval vágytok vívni
tessék tőlünk spadonét tanulni,
vagy vasunkat kóstolni.

(Köszönettel Zsófinak és Lazsinak a szakmai pontosságért, Tamásnak a montante különóráért, Máténak, Bálintnak hogy megtanította az anyagot, amiből lehetett verselni.)

Volt itt 'tarjánban egy tábor

Törcsvári Attila

Volt itt 'tarjánban egy tábor,
Hol karddal, tőrrel sok bátor
Leány s ifjú vívott
Kit Ars Ensis hívott
össze,
Idejét hogy együtt töltse.

Tanultak Lictenauert,
Fiorét, meg sok más mestert,
Birkózott is néhány.
Azt is tűrték némán,
Ha éjjel kellett fogni fegyvert.

Volt még közöttük két jó finn,
Kik vívni tudtak mesterin,
…bár stílusuk némiképp meyeri…
S mondhatjuk nekik:
„Mieleni minun tekevi"
Veletek mindig együtt maradni

There were with us two good Finnish,
Their style is somewhat Meyerish,
„Mieleni minun tekevi" – should we say
Forever together with you to stay.

Ma estére már szelídek,
Zenélt nekik a Szelindek,
Mennek haza holnap,
De lesik már a Holdat,
Tizenháromszor mikor telik meg.

Az író megjegyzése:

■ (Mieleni minun tekevi: „Mostan kedvem kerekedik", a Kalevala első sora, lásd bővebben http://csikiati.blogspot.hu/2009/02/kalevalan-paiva.html és, mint később megtudtam, Joeli erről írt dolgozatot! Egy nagyon nem várt utánütés. Lásd http://www.seco.tkk.fi/publications/2010/hyvonen-et-al-narrative-sw-2010.pdf)